

Lausunto

10.12.2021

Asia: VN/18153/2021

Lausuntopyyntö koskien Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan valtion maalle perustettavia luonnonsuojelualueita

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto Lintusuon/Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo luonnonsuojelualueen metsästyskäytöstä

Vastaanottaja: Ympäristöministeriö

Viite: Diaarinumero VN/18153/2021

Lausunnon antaja: Rimpisoiden Riistamiehet r.y

Lausunnon antaja/yhteyshenkilö: Joonas Jakonen

Rimpisoiden Riistamiehet Ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunnon Pohjois-Pohjanmaalle perustettavista luonnonsuojelualueista.

Aiemmat lausunnot ja keskustelutilaisuudet

Rimpisoiden Riistamiehet Ry on antanut kirjallisen lausunnon 30.3.2018 liittyen peustettaviin luonnonsuojelu alueisiin.

Seuran tiedot

Rimpisoiden riistamiehet r.y on noin 60 jäsentä ja seuran jäsenten lisäksi alueita hyödyntävät vuosittain noin 20 seuran jäsenten vierasta tai vieraslupalaista. Metsästys on luontoharrastus, joka siirtyy sukupolvelta toiselle ja sillä on jatkuvuutta. Seuran jäsenet tekevät merkittävän määrän talkoo- ja luonnonhoitotyötä haitallisten vieraslajien pyynnillä, riistakolmiolaskennoilla, riistanruokinnalla ja suurriistan virka-apu tehtävissä sekä suurpetohavaintojen keräämisessä ja tallentamisessa Tassu järjestelmään.

Seuralla on voimassa oleva metsästysvuokrasopimus Räkäsuon luonnonsuojelualue-esityksessä olevista alueista Suomen valtion (Metsähallitus).

Hirven metsästys

Hirven metsästyksen osalta muistioloituksen kohdassa ”4.2 Valtioneuvoston asetuksella säädettävät poikkeukset rauhoitusmääräyksiin” on maininta ”Suojelualueiden perustaminen siten, että ainoastaan hirvenajo olisi mahdollista, olisi laajoilla suojelualueilla käytännössä mahdotonta. Nämä seikat puoltavat hirvenmetsästyksen laajaa sallimista Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelualueilla.”.

Hirven metsästyksen esitys sisältää laajan hirvenmetsästysoikeuden, eli metsästyksen kaikki muodot (myös koirametsästys) ja hirven ampumisen suojelualueella sekä koirien koulutuksen ja koetoiminnan.

Hirven metsästyksen osalta seuralla ei ole muutosvaateita.

Metsäkanalintujen metsästys

Asetuksen rajauksissa ”Lintusuon”/” Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo” alueella on sallittu Metson ja Teeren metsästys.

Metsäkanalintujen (Teeri, Metso, Pyy) kanta on alueella hyvä ja kannan kestävydestä huolehditaan monilla eri keinoilla. Suomen riistakeskus säätelee metsäkanalintujen metsästysaikoja

riistakolmiolaskentatulosten pohjalta, jotta lintukannat säilyvät elinvoimaisina. Laskennasta saatujen tulosten perusteella metsästystä on rajoitettu tarvittaessa seuran omilla rauhoituksilla ja kiintiöillä

Valtioneuvoston Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelualueiden perustamisen asetusluonnoksen muistioloennoksessa todetaan, että perustettavien luonnonsuojelualueiden metsästystä koskevat linjaukset on sovitettu noudattamaan Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen luonnonsuojelualueiden asetuksessa (644/2017) noudatettuja ratkaisuja, koska maantieteellisesti perustettavat suojelualueet ovat hyvin lähellä perustettuja suojelualueita ja luonteeltaan samantyyppisiä. Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen luonnonsuojelualueiden asetusmuistiossa on tuotu esiin, että asetuksella on pyritty sovittamaan yhteen alueella olevien Natura 2000 lintudirektiivin mukaisten erityissuojelualueiden suojeluarvojen turvaamistavoitteet alueella tapahtuvan metsästyksen kanssa.

Asetusluonnoksessa pyyn metsästys olisi kielletty. Pyykanta alueilla on riistakolmio ym tiedon pohjalta hyvä. Pyyn metsästys tulisi sallia myös Lintusuon ja Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo luonnonsuojelualueilla.

Asetusluonnoksessa riekon metsästys on kielletty. Riekkokanta on seuran riistakolmiolaskentatietojen ja maastossa tehtyjen havaintojen perusteella kohtalainen ja sitä tullaan todennäköisesti metsästämään tulevaisuudessa. Riekon metsästys tulisi sallia Lintusuon ja Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo luonnonsuojelualueilla.

Metsäjänis ja rusakko

Asetuksen rajauksissa Lintusuon ja Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo luonnonsuojelualueilla on sallittu metsäjäniksen ja rusakon metsästys. Metsäjäniksen ja rusakon metsästyksen osalta seuralla ei ole muutosvaateita.

Metsähanhen metsästys

Suomen riistakeskus säätelee metsähanhen metsästystä alueellisilla ja ajallisilla rajoituksilla sekä saaliskiintiöillä. Metsähanhen metsästys on ollut Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiellettyä vuosina 2014–2019. Metsästystä on sallittu vuonna 2020 osassa Lapin maakuntaa ja metsähanhelle on asetettu yhden linnun kiintiö. Ennen metsästyksen sallimista on tehty laajat selvitykset, joiden perusteella kanta on todettu sellaiseksi, että tarkkaan säännelty ja rajattu

metsästys on mahdollista. On hyvin todennäköistä, että metsähanhen metsästys ns. lapin mallilla alkaa myös Pohjois-Pohjanmaalla lähivuosina.

Suoalueilla tapahtuva metsähanhen metsästys ei vaaranna tai heikennä lajin elinvoimaisuutta mutta antaa monelle pienriistan metsästäjälle upeita luontoelämyksiä. Metsähanhen metsästys tulisi sallia Lintusuon ja Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo luonnonsuojelualueilla.

Heinäsaorsa, tavi ja telkkä

Asetusluonnoksessa vesilintujen metsästys olisi kielletty. Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen luonnonsuojelualueiden asetuksessa (644/2017) sallittiin sinisaorian, tavin ja teljän metsästys joillain alueilla, joissa vesilinnustuksella on ollut merkitystä. Vesilintuja pesii tulevilla luonnonsuojelualueella runsaasti ja niitä myös metsästetään aktiivisesti. Vesilintujen pesinnän turvaamiseksi alueella metsästetään aktiivisesti pienpetoja ja erityisesti minkkiä ja supikoira.

Heinäsaorian, tavin ja teljän metsästys tulisi sallia Lintusuon ja Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo luonnonsuojelualueilla.

Pienpetojen ja haitallisten vieraslajien metsästys

Alueella on metsästetty/pyydytetty aktiivisesti kaikkia pienpetoja ja haitallisia vieraslajeja monilla eri menetelmillä. Näätä on yksi yleinen metsästettävistä pienpedoista.

Lintusuon ja Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo luonnonsuojelualueilla on asetuksessa rajattu kokonaan pois pienpetojen ja haitallisten vieraslajien metsästys/pyyntioikeus. Metsästys/pyynti olisi ilmeisesti mahdollista hakemalla niille erillistä poikkeuslupaa. Riista ym lintujen pesinnän, poikuetuoton positiivisen kehityksen kannalta tulee pienpetojen (kettu) ja haitallisten vieraslajien (supikoira, minkki) metsästys sallia myös ”Lintusuon” ja ”Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo” alueilla.

Tehokkaan metsästyksen takaamiseksi, lajien metsästys tulisi olla sallittua riistakeskuksen asettamilla aikarajauksilla. Ketun metsästys tulisi olla sallittua 1.8-14.4. Haitallisten vieraslajien (minkki ja supikoira) metsästys tulisi olla sallittua läpi vuoden.

Riista ym lintujen pesinnän, poikuetuoton positiivisen kehityksen kannalta tulee pienpetojen (kettu) ja haitallisten vieraslajien (supikoira, minkki) metsästyksen lisäksi sallia myös nädän metsästys 1.8-

31.3. Pienpetojen ja haitallisten vieraslajien pyynti on alueella tapahtuvaa parasta riistan/luonnonhoitoa ja sen ylläpitämiseksi kynnys metsästyksen tulee olla mahdollisimman matala. Haitallisten vieraslajien pyynnissä tulee pystyä hyödyntämään riistakameroita ym teknisiä apuvälineitä. Poikkeuslupa menettelyllä kynnys pienpeto metsästykselle kasvaa ja rajoitus on paikallistasolta katsottuna hyvin erikoinen ja ristiriitainen esitys tässä asia kokonaisuudessa. Lisäksi huomioitava, että pienriistan metsästysoikeus motivoi ihmisiä pienpetojen ja haitallisten vieraslajien metsästyksen/pyyntiin.

Suurpetojen metsästys

”Lintusuon” ja ” Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo” luonnonsuojelualueiden

kiinteistöt ovat olleet metsähallituksen Muhoksen yhteisluvalle myöntämässä Ilveksen metsästyksen alueluvassa eli ilveksen metsästys on ollut alueella mahdollista.

Asetusluonnoksessa suojelualueilla ei ole sallittu suurpetojen metsästystä, eikä asiaa ole huomioitu muistiossa. Suurpedot ovat Suomessa kaikki tiukasti suojeltuja ja niiden metsästämistä säädellään metsästyslain 41 §:n ja 41 a §:n sekä luontodirektiivin 1992/43/ETY perusteella. Suurpetojen poikkeuslupien myöntämistä säädellään metsästyslainsäädösten lisäksi valtioneuvoston asetuksella metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista (452/2013). Asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a—41 d §:ssä säädetyt poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Poikkeuslupien myöntämiseksi vaaditaan erityisiä perusteita. Jos ongelmaan ei löydetä muuta tyydyttävää ratkaisua, eikä poikkeuslupapyynti haittaa suotuisan suojelun tasoa, voidaan poikkeuslupa myöntää painavin perustein suurpedon tappamiseen. Suurpedon poikkeuslupa käy läpi tiukan arvioinnin, joten ankara oikeudellinen sääntely edistää suurpetojen suojelua.

Sellaisissa tilanteissa, joissa poikkeuslupa on myönnetty ja on tarkoituksena tietyn yksilön pyydystäminen, pyyntiä ei tulisi hankaloittaa kieltämällä suojelualueilla pyynti.

”Lintusuon” ja ” Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo” luonnonsuojelualueilla tulee sallia suurpetojen metsästys ja riistakeskuksen myöntämien häirintälupien käyttö.

Metsäkauris

Metsäkauriskanta on kasvanut merkittävästi viimeisten vuosien aikana, ja ne aiheuttavat vahinkoja etenkin metsätaloudelle. Ilmaston lämpenemisen myötä metsäkauriskanta tulee kasvamaan entisestään.

Metsäkauriin metsästys tulisi sallia ”Lintusuon” ja ” Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo” luonnonsuojelualueilla.

Kanadanmajava

Asetusluonnoksessa ei huomioida kanadanmajavan metsästystä. Alueella on olemassa oleva kanadanmajavakanta, jonka vahinkojen ja tuhojen torjunta sekä ehkäisy tulee mahdollistaa metsästyksellä. Vahingot/tuhot voivat kohdistua suojelualueella oleviin teihin, rumpuihin ja rakennuksiin sekä luonnonsuojelualan läheisyydessä tai sisällä oleviin talousmetsiin sekä muuhun yksityisten ihmisten omaisuuteen.

Kanadanmajavan metsästys tulisi sallia ”Lintusuon” ja ” Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo” luonnonsuojelualueilla.

Vieras/tuloskaslajien metsästys

Alueella liikkuu myös villisikoja ja valkohäntäpeuroja, joiden metsästyspaine tulee kasvamaan tulevaisuudessa koska ilmaston lämpeneminen myötä niiden kanta tulee kasvamaan Pohjois-Pohjanmaalla.

”Lintusuon” ja ” Päijänteen-Välisuon ja Ruostesuo” luonnonsuojelualueilla tulee mahdollistaa villisian ja valkohäntäpeuran metsästys.

Koirien koulutus ja koe toiminta

Aluetta on käytetty erilaisiin koirien (hirvi, seisovat ja haukkuvat lintukoirat) koulutus ja koetoimintaan.

Luonnonhoitotyöt ja tekniset apuvälineet

Erilaiset riistan- ja luonnonhoitotyöt tulisi sallia alueella myös jatkossa. Esimerkiksi vesilintujen pönttöjen ja muiden pesälaitteiden rakentaminen, vieminen maastoon ja huoltaminen tulee sallia. Nuolukivien vieminen olemassa oleville paikoille tulisi olla mahdollista sekä teknisten apuvälineiden kuten riistakameroiden tai laukaisulähettimien käyttö pienpetojen ja haitallisten vieraslajien metsästyksessä.

Asetuksen vaikutukset Rimpisoiden Riistamiehet r.y ja paikallisiin ihmisiin

Jos valmisteilla olevalle suojelualueelle tulee asetusluonnoksessa mainittuja metsästys-rajoituksia, se vaikuttaa haitallisesti paikallisten ja lupa-aluetta käyttäneiden ihmisten metsästysharrastukseen, mutta myös ympäröivien ja osin suojelualueen sisällä olevien yksityisomistuksessa olevien alueiden metsästyskäyttöön. Asetuksen heikennykset kohdistuisivat pääasiassa pienriistan metsästäjiin, eli kärsijöinä ovat suurin osa metsästäjistä.

Rimpisoiden Riistamiehet r.y näkemyksen mukaan pienriistan metsästys ei haittaa luonnonsuojelualueiden käyttöä tai heikennä niiden suojelu tai muuta arvoa, joten metsästys tulee sallia mahdollisimman usean lausunnon perustellun lajin osalta koko alueella. Luonnonsuojelualueiden muu käyttö tai alueiden arvo ei vaarannu metsästyksestä, ja metsästys on hyvin yhteensovitettavissa muuhun käyttöön.

Rimpisoiden Riistamihet r.y

Jakonen Joonas
Rimpisoiden Riistamiehet RY